

Sygn. akt III AUa 73/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015 r. w Szczecinie

sprawy (...) spółki jawnej z siedzibą w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale A. A., A. B., K. B., M. B., S. A.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym

na skutek apelacji płatnika

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 listopada 2014 r. sygn. akt VII U 77/14

1. oddała apelację,

2. zasądza od (...) spółki jawnej z siedzibą w G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Gabriela Horodnicka – SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko

- Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 73/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzjami z 30.10.2013 o numerach: (...),(...), (...), (...), (...) odpowiednio stwierdził, że A. B., M. B., S. A., A. A. i K. B. jako wykonujące pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia u płatnika składek (...) sp. j.

w G. podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym we wskazanych okresach oraz określił podstawy wymiaru składek. W uzasadnieniu wskazano, że zakwestionowane umowy nie posiadały cech charakterystycznych dla umowy o dzieło, ponieważ czynności podejmowane w ich ramach miały charakter powtarzalny, umowy były zawierane wielokrotnie, co miesiąc, a ich przedmiotem było za każdym razem sklejenie pudeł.

Odwołanie od powyższych decyzji złożył płatnik (...) sp. j. w G. podnosząc zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego, art. 627 k.c. i art. 12 ust. 1, art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Wskazał, że wolą stron było zawarcie umów o dzieło, celem zaś sklejenie kartony.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania płatnika.

Wyrokiem z 4.11.2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołania płatnika i orzekł o kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd okręgowy ustalił, że płatnik składek (...) sp. j. w G. prowadzi działalność w zakresie produkcji opakowań z papieru i tektury, sprzedaży hurtowej artykułów papierowych i tekturowych, sprzedaży maszyn do produkcji opakowań tekturowych i papierowych oraz drukowania gazet.

W okresie objętym zaskarżoną decyzją płatnik składek (...) sp. j. w G. zawarł z A. B. następujące umowy o dzieło: - z 2.01.2006, której przedmiotem było sklejenie: 6.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. poniżej 1,5 mb oraz 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowych w terminie do 30.01.2006 za wynagrodzeniem 1.320 zł, - z 1 lutego 2006, której przedmiotem było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 12.000 pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 27.02.2006, za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 marca 2006 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 marca 2006 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 3 kwietnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł czteropunktowo klejonych w terminie do 28 kwietnia 2006 za wynagrodzeniem 1.700 zł, - z 2 maja 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejonych czteropunktowych), 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 6.500 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 maja 2006 za wynagrodzeniem 1.720 zł, - z 1 czerwca 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowych w terminie do 29 czerwca 2006 za wynagrodzeniem 1.280 zł, - z 3 lipca 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowo w terminie do 31 lipca 2006 za wynagrodzeniem 1.280 zł, - z 1 sierpnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejenie czteropunktowe), 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 5.500 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 sierpnia 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 1 września 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł 4 pkt, 10.000 szt. poniżej 1,5 mb i 6.000 szt. powyżej 1,5 mb w terminie do 29 września 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 października 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 sztuk pudeł klejonych 4 pkt, 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.500 pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 października 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 listopada 2006 roku przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejonych 4 pkt), 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb, 5.500 szt. poniżej 1,5 mb w terminie do 29 listopada 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 stycznia 2007 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 12.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 stycznia 2007 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 lutego 2007 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb oraz 12.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 27 lutego 2007 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 marca 2007 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 sztuk pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb. i 3.400 szt. pudeł 4 pkt w terminie do 29 marca 2007 za wynagrodzeniem 1.344 zł, - z 2 kwietnia 2007 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klej 4pk), 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 3.000 szt. do 1,5 mb w terminie do 27 kwietnia 2007 za wynagrodzeniem 1.770 zł. W dniu 14 stycznia 2008 strony zawarły umowę o pracę na czas określony.

W okresie objętym zaskarżoną decyzją płatnik składek (...) sp. j. w G. zawarł z M. B. następujące umowy o dzieło: - z 2 stycznia 2006, której przedmiotem było sklejenie: 6.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. poniżej 1,5 mb oraz 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowych w terminie do 30 stycznia 2006 za wynagrodzeniem 1.320 zł, - z 1 lutego 2006, której przedmiotem było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 12.000 pudeł poniżej 1,5 mb w terminie

do 27 lutego 2006 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 marca 2006 przedmiotem której było sklejenie: 9.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb, 9.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb i 5.000 szt. klejonych czteropunktowo w terminie do 30 marca 2006 za wynagrodzeniem 1.480 zł, - z 3 kwietnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 7.200 szt. pudeł czteropunktowo klejonych w terminie do 28 kwietnia 2006 za wynagrodzeniem 1.450 zł, - z 2 maja 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł (klejonych czteropunktowych) i 10.000 szt. powyżej 1,5 mb w terminie do 30 maja 2006 za wynagrodzeniem 1.420 zł, - z 1 czerwca 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowo i 7.000 szt. pudeł do 1,5 mb w terminie do 29 czerwca 2006 za wynagrodzeniem 1.750 zł,

- z 3 lipca 2006 przedmiotem której było sklejenie: 3.000 szt. pudeł do 1,5 mb, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. klejonych 4-punktowo w terminie do 28 lipca 2006 za wynagrodzeniem 1.550 zł, - z 1 sierpnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł cztero-punktowo, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 5.500 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 sierpnia 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 1 września 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł 4 pkt, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 3.500 szt. poniżej 1,5 mb w terminie do 29 września 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł.

W okresie objętym zaskarżoną decyzją płatnik składek (...) sp. j. w G. zawarł z S. A. następujące umowy cywilnoprawne, nazwane przez strony umowami o dzieło: - z 2 stycznia 2006, której przedmiotem było sklejenie: 6.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. poniżej 1,5 mb oraz 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowych w terminie do 30 stycznia 2006 za wynagrodzeniem 1.320 zł, - z 1 lutego 2006, której przedmiotem było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 12.000 pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 27 lutego 2006, za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 marca 2006 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 marca 2006 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 3 kwietnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł czteropunktowo klejonych w terminie do 28 kwietnia 2006 za wynagrodzeniem 1.700 zł, - z 2 maja 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejonych czteropunktowych), 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 6.500 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 maja 2006 za wynagrodzeniem 1.720 zł, - z 1 czerwca 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowo w terminie do 29 czerwca 2006 za wynagrodzeniem 1.280 zł, - z 3 lipca 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowo w terminie do 31 lipca 2006 za wynagrodzeniem 1.280 zł, - z 1 sierpnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejenie czteropunktowe), 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 5.500 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 sierpnia 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 1 września 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł 4 pkt, 10.000 szt. poniżej 1,5 mb i 6.000 szt. wyżej 1,5 mb w terminie do 29 września 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 października 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 sztuk pudeł klejonych 4 pkt, 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.500 pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 października 2006 wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 listopada 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejenie 4 pkt), 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.500 szt. poniżej 1,5 mb w terminie do 29 listopada 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 1 grudnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł klejonych 4 pkt, 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.5000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 28 grudnia 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 stycznia 2007 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 12.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 stycznia 2007 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 lutego 2007 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb oraz 12.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 27 lutego 2007 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 marca 2007 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 sztuk pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb. i 3.700 szt. pudeł 4 pkt w terminie do 29 marca 2007 za wynagrodzeniem 1.592 zł, - z 2 kwietnia 2007 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klej 4pk), 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 3.000 szt. do 1,5 mb w terminie do 27 kwietnia 2007 za wynagrodzeniem 1.770 zł. W dniu 14 stycznia 2008 strony zawarły umowę o pracę na czas określony.

W okresie objętym zaskarżoną decyzją płatnik składek (...) sp. j. w G. zawarł z A. A. następujące umowy o dzieło: - z 6 lutego 2006, której przedmiotem było sklejenie 10.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb i 10.000 pudeł klejonych 4-ro punktowo w terminie do 27 lutego 2006 za wynagrodzeniem 900 zł, - z 1 marca 2006 przedmiotem której

było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 marca 2006 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 3 kwietnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb, 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł czteropunktowo klejonych w terminie do 28 kwietnia 2006 za wynagrodzeniem 1.700 zł, - z 2 maja 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejonych czteropunktowych), 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 maja 2006 za wynagrodzeniem 1.900 zł brutto, - z 1 czerwca 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowo w terminie do 29 czerwca 2006 za wynagrodzeniem 1.280 zł, - z 3 lipca 2006 przedmiotem której było sklejenie 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 10.000 szt. pudeł klejonych czteropunktowo w terminie do 31 lipca 2006 za wynagrodzeniem 1.350 zł, - z 1 sierpnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejenie czteropunktowe), 10.000 szt. powyżej 1,5 mb i 5.500 szt. do 1,5 mb w terminie do 30 sierpnia 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 1 września 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł 4 pkt, 10.000 szt. poniżej 1,5 mb i 6.000 szt. wyżej 1,5 mb w terminie do 29 września 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 października 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 sztuk pudeł klejonych 4 pkt, 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.500 pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 października 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 listopada 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klejenie 4 pkt), 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.500 szt. poniżej 1,5 mb w terminie do 29 listopada 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 1 grudnia 2006 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł klejonych 4 pkt, 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 5.5000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 28 grudnia 2006 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 stycznia 2007 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 12.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 30 stycznia 2007 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 lutego 2007 przedmiotem której było sklejenie 4.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb oraz 12.000 szt. pudeł poniżej 1,5 mb w terminie do 27 lutego 2007 za wynagrodzeniem 1.600 zł, - z 1 marca 2007 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 sztuk pudeł powyżej 1,5 mb, 10.000 szt. pudeł do 1,5 mb. i 5.500 szt. pudeł 4 pkt w terminie do 29 marca 2007 za wynagrodzeniem 1.770 zł, - z 2 kwietnia 2007 przedmiotem której było sklejenie: 10.000 szt. pudeł (klej 4pk), 10.000 szt. pudeł powyżej 1,5 mb i 3.000 szt. do 1,5 mb w terminie do 27 kwietnia 2007 za wynagrodzeniem 1.770 zł.

W okresie objętym zaskarżoną decyzją płatnik składek (...) sp. j. w G. zawarł z K. B. następujące umowy o dzieło: - z 7 sierpnia 2007 przedmiotem której było sklejenie 15.000 szt. pudeł kartonowych wg. zlecenia kierownika w terminie do 29 września 2007 za wynagrodzeniem 1.000 zł, - z 3 września 2007 przedmiotem której było sklejenie określonej ilości kartonów w terminie do 28 września 2007, - z 1 października 2007 przedmiotem której było sklejenie określonej ilości kartonów, w terminie do 13 stycznia 2008. W okresie 14.01.2008/ 17.05.2008 K. B. była zatrudniona przez płatnika na podstawie umowy o pracę jako pracownik pomocniczy pakowni.

We wszystkich wskazanych przypadkach strony określiły, że do wykonania umowy zamawiający przekazuje materiały potrzebne do wykonania powierzonego zadania. Za wykonanie umów zatrudnieni otrzymali umówione wynagrodzenie na podstawie przedłożonych rachunków a wysokość zapłaty uzależniona była od ilości sklejonych w danym miesiącu pudełek. Zatrudnieni nie mieli obowiązku informowania o nieobecności w miejscu wykonywania pracy (hala produkcyjna).

Sąd okręgowy wskazał, że zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym uregulowane zostały w ustawie z 13.10.1998 o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2009 Nr 205, poz. 1585 ze zm.) - art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 2 oraz art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1, i art. 81 ust. 1 i 6. Jednocześnie uznał, że umowy łączące płatnika składek z zainteresowanymi były umowami o świadczenie usług ponieważ czynności podejmowane przez zainteresowanych miały charakter typowych prostych, powtarzalnych usług w określonym przedziale czasowym. Zainteresowani świadczyli usługi na rzecz działalności gospodarczej prowadzonej przez płatnika składek; zajmowali się pewnymi etapami związanymi z produkcją opakowań z papieru i tektury. Nie dostarczali samodzielnie gotowego i zindywidualizowanego dzieła w rozumieniu ustawy. Przyjmowanie, że wykonanie każdej czynności prowadzącej do powstania efektu materialnego konstytuuje umowę o dzieło było błędem. Wykonywanie czynności stanowiących zwykłą część procesu produkcyjnego nie może być utożsamiane z świadczeniem pracy w ramach umowy o dzieło. Dla potrzeb ustaleń bez znaczenia pozostawało to, jak strony nazwały zawarte umowy. Oceniając charakter umów sąd brał pod uwagę nie tylko postanowienia przyjęte przez strony (mogące celowo stwarzać pozory zawarcia innej

umowy), lecz także faktyczne warunki ich wykonywania. W ocenie sądu zamiarem stron i celem umów było uniknięcie dopełnienia obowiązków płatnika składek i w celu osiągnięcia takiego rezultatu nie może być abstrakcyjnie interpretowana zasada swobody umów, prezentowana przez płatnika w odwołaniu. Skoro dana umowa wiążąca się z obowiązkami publicznoprawnymi, w tym wypadku obowiązkiem opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, to wbrew twierdzeniom strony skarżącej, obowiązkiem organu rentowego, a następnie zakres kognicji sądu ubezpieczeń społecznych sięga badania rzeczywistej treści umowy stron. Sąd okręgowy podkreślił, że art. 83 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dawał organowi rentowemu podstawy do prowadzenia postępowania administracyjnego w przedmiocie prawidłowości zgłaszania i przebiegu ubezpieczeń społecznym, co jednoznacznie sprowadzało się do badania rzeczywistej treści tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Apelację od wyroku wywiódł płatnik składek spółka (...) zarzucając: naruszenie prawa materialnego art. 627 k.c., art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy z 13.10. 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz pominięcie istotnej w sprawie okoliczności, że w trakcie kontroli przeprowadzonej w spółce w 13.04.2006 umowy, których przedmiotem było sklejanie opakowań kartonowych, w tym przedmiotowe umowy, które pochodziły z początku 2006 roku, ZUS zakwalifikował jako umowy o dzieło - płatnik składek podpisując kolejne umowy o identycznej treści, działał w zaufaniu do organów Państwa i nie powinien w chwili obecnej ponosić negatywnych tego konsekwencji; nadto naruszenie przepisów postępowania art. 232 i 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów. Płatnik wniósł o zmianę wyroku i ustalenie, że zainteresowane nie podlegały ubezpieczeniom społecznym w okresach wskazanych w spornych decyzjach.

Sąd apelacyjny rozważył sprawę i uznał, że apelacja była niezasadna.

Sąd okręgowy dokonał w sprawie prawidłowych ustaleń i prawidłowo zastosował prawo materialne, co sąd apelacyjny w całości aprobuje.

W ocenie sądu apelacyjnego nie zasługuje na uwzględnienie zarzut przekroczenia przez sąd okręgowy granic swobodnej oceny dowodów – art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów, zgodnie z którą sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zatem, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza więc stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości, co w istocie czynił apelujący.

Odnosząc się do zarzutów apelującego w zakresie naruszenia prawa materialnego należy zauważyć, że w sprawie ustalenia są jednoznaczne i bynajmniej nie wynika z nich by przedmiotem spornych umów był z góry określony, jednostkowy rezultat. Wręcz przeciwnie, zatrudnieni zobowiązani byli do wykonywania usług polegających na sklejeniu określonej w umowie ilości pudeł. Już samo więc określenie przedmiotu umowy wskazuje na konieczność podjęcia szeregu jednorodnych, powtarzających się czynności, co nie może być rozumiane jako jednostkowy rezultat charakterystyczny dla wykonania dzieła. W ocenie sądu apelacyjnego, szereg powtarzalnych czynności, nawet gdy prowadzi do określonego efektu, nie może być traktowany jako realizacja umowy o dzieło. Dostrzec trzeba, że co do zasady nawet czynności podejmowane w ramach stosunku pracy przynoszą wymierny efekt, którego jednak nie można utożsamiać z pojęciem „dzieła”. Także mechanizm rozliczania wynagrodzenia wskazywał na powiązanie nie z rezultatem lecz wyprodukowaną ilością. Nie ma też znaczenia prawnej okoliczność, że wykonane kartony podlegały sprawdzeniu pod względem prawidłowości wykonania. Kontrola jakości pracy jest właściwa wszystkim formom świadczenia pracy i jako taka nie przesądza o charakterze stosunku prawnego łączącego wykonawcę ze zlecającym pracę.

Sąd apelacyjny stoi na stanowisku, że bieżąca produkcja prowadzona w ramach działalności gospodarczej nie może odbywać się w formie realizowania jednostkowych umów o dzieło na poszczególne etapy jednolitego procesu

produkcyjnego. Cywilnoprawna umowa o dzieło nie stanowi, bowiem podstawy prawnej dla zatrudniania osób przy bieżącej działalności podmiotu gospodarczego; w takiej sytuacji mamy do czynienia, w istocie z zatrudnianiem pracowników, ze wszystkimi rygorami wynikającymi z kodeksu pracy, a co najwyżej, dla wykonania doraźnych usług, z zatrudnieniem zleceniobiorców. Wymaga też podkreślenia, że korzyści z zatrudnienia pracowników czerpią nie tylko sami zatrudnieni i pracodawca (co prawda mniejsze niż przy zatrudnieniu wykonawców dzieł), ale też państwo. Stąd, nawet gdy strony umowy o dzieło nie są zainteresowane inną formą prawną niż umowa o dzieło, to i tak umowa o dzieło realizowana w warunkach pracy odbywanej w bieżącym cyklu produkcyjnym podmiotu gospodarczego nastwionego na zysk, jest nieważna. Dzieje się tak, ponieważ warunki jej realizacji nie odpowiadają naturze prawnej tego rodzaju umowy, a nadto jest zawierana z pokrzywdzeniem interesów państwa, na rzecz którego w określonych sytuacjach faktycznych każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie (art. 84. Konstytucji RP). Do takich sytuacji, z których w ogólnospołecznym interesie państwo czerpie korzyści należy m.in. zatrudnianie osób fizycznych przy wykonywaniu bieżącej działalności podmiotu gospodarczego.

Odnosząc się do zarzutu działania płatnika w zaufaniu do decyzji organów władzy państwowej, sąd apelacyjny zauważa, że rozpoznawana sprawa dotyczy obowiązku objęcia ubezpieczeniem społecznym, co następuje z mocy prawa i niezależnie od decyzji organu władzy publicznej jakim jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 46 ustawy systemowej obowiązki związane ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego i rozliczeniem składek spoczywają na płatniku. Decyzja organu w kwestii objęcia ubezpieczeniem społecznym ma zatem znaczenie jedynie deklaratoryjne i nie rozstrzyga o obiektywnie istniejącym stanie prawnym. Odrębną kwestią jest natomiast sprawa zakończona decyzją wymierzającą składki z powyższego tytułu, liczone z odsetkami. W przypadku takiej decyzji, a w szczególności w zakresie obejmującym odsetki należałoby rozważyć, czy - w sytuacji gdy w minionym okresie organ prowadził kontrolę co do prawidłowości realizacji przez płatnika obowiązków w zakresie ubezpieczenia społecznego i nie stwierdził nieprawidłowości, a następnie przeprowadził kontrolę z ten sam okres, w takim samym stanie faktycznym oraz prawnym i stwierdził nieprawidłowości – działania organu nie naruszają konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji), poprzez naruszenie kodeksowej zasady prowadzenia przez organ publiczny postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej (art. 8 k.p.a.). Jakkolwiek sąd obowiązany jest badać realia i okoliczności rozpoznawanej sprawy, której przedmiot wyznacza treść zaskarżonych decyzji to poza obszarem zainteresowania sądu nie powinny pozostawać kwestie praworządności (art. 178 ust.1 Konstytucji). Niemniej rozpoznawana sprawa nie dotyczy decyzji wymierzającej składki, dlatego też sygnalizowany zarzut nie jest tu doniosły prawnie.

Podsumowując, sąd apelacyjny uznał, że pomiędzy (...) Spółką Jawną z siedzibą w G. a A. B., M. B., S. A., A. A. i K. B. zostały zawarte umowy o świadczenie usług, a to uzasadniało objęcie zainteresowanych ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 12 ust. 1 ustawy systemowej.

Mając na uwadze dokonaną ocenę prawną na podstawie art. 385 k.p.c. sąd apelacyjny oddalił apelację płatnika składek. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

SSO del. Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko